

**BERETTYÓÚJFALVI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
NÁDUDVARI NÉPI KÉZMŰVES
SZAKKÖZÉPISKOLÁJA ÉS KOLLÉGIUMA**

4181 Nádudvar, Kossuth utca 7. · tel.: +36 54/480-438
www.nadudvariszakiskola.hu · titkarsag@nadudvariszakiskola.hu

**BERETTYÓÚJFALVI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
NÁDUDVARI NÉPI KÉZMŰVES
SZAKKÖZÉPISKOLÁJA ÉS KOLLÉGIUMA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Nádudvar, 2016.08.31.

Dr. Takácsné Baranyai Etelka
.....
Dr. Takácsné Baranyai Etelka
Igazgató

BERETTYÓÚJFALUI SZAKKÉPZÉSI
CENTRUM NÁDUDVARI NÉPI
KÉZMŰVES SZAKKÖZÉPISKOLÁJA ÉS
KOLLÉGIUMA KOLLÉGIUMI
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2016.

I. Jogszabályi háttér:

Alkalmazott jogszabályok

1. 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
2. 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.)
3. 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról

II. A kollégium pedagógiai programjának tartalma:

1. A kollégium bemutatása
2. A kollégium nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései
3. A tanulók
4. életrendjének, tanulásának, szabadidejének szervezési-pedagógiai elvei
5. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek és feladatok
6. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei
7. A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve
8. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei,
9. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek
10. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái
11. A nevelőtanárok szakmai továbbképzése
12. A kollégiumi nevelői munka dokumentálása

A kollégium bemutatása

A BSZC Nádudvari Népi Kézműves Szakközépiskola és Kollégiumot 1992-ben az iskola alapításával egy időben hívták életre Népi Kismesterségek, Szolgáltató Mesterségek Szakiskolájának Kollégiuma néven. Létjogosultságát a törvényben megfogalmazottak szerint az indokolta, hogy az iskolában folyó tanulmányok folytatásához biztosítani kell a feltételeket a lakóhelytől távol tanuló tanulók számára, illetve ellátást kell biztosítani azoknak a tanulóknak, akiknél a testi-lelki egészséget veszélyeztető, tanulást akadályozó otthoni körülmények állnak fenn. A köznevelési feladatot is ellátó intézményegységgel működött Ady Endre Általános Művelődési Központ alapító okiratát a Nádudvar Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 246/2012.(XII.17.) számú önkormányzati határozatával módosította. A módosítás szerint az Ady Endre Általános Művelődési Központban működő Népi Kismesterségek, Szolgáltató Mesterségek Szakiskolája és a Kollégium jogszabály erejénél fogva 2013. január 01-én állami fenntartásba került, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásába. A fenntartói feladatokat 2013. 01. és 2013. március 21. között közvetlenül a Hajdúszoboszlói Tankerület látta el, majd ezt követően a jogszabálynak megfelelően átvette a szakközépiskola fenntartását a megye központú Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Debreceni Tankerülete.

A kollégiumban dolgozók küldetésünknek tekintik az iskolában folyó oktató- nevelő folyamat támogatását, megerősítését. Célunk egyrészt az egyén fejlesztése, szakmailag képzett, a magyar hagyományokat ismerő, megtartó, érdeklődő, reális önértékeléssel rendelkező, környezettudatos ember nevelése, másrészt közösség teremtése, melynek tagjai a felnőtt lét szerepeire készülnek. Megtapasztalják a közösség megtartó erejét, személyiségformáló hatását, általa képessé válnak az alkalmazkodásra és együttműködésre.

1.1 A kollégium helyzetértékelése

Az intézmény adatai

Az intézmény neve: BSZC Nádudvari Népi Kézműves Szakközépiskolája és Kollégiuma

Az intézmény címe: 4181 Nádudvar Fő út 135.

Telefonszáma: 06-54-480-438

Kollégiumunk a 2008/2009-es tanévtől egy modern, új építésű, háromszintes épületben kapott helyet.

Az épület az Európai Unió normák szerint épült, tűzriasztóval ellátott, megoldott a tehermentesítés, a mozgáskorlátozottak fogadása. Az épületben lift és 2 mozgáskorlátozottak fogadására alkalmas szoba található.

Berendezésnél elsődleges volt, hogy tanulóink számára otthonos, lakható életteret alakítsunk ki. Szerencsés helyzetben voltunk, hisz az új épületbe új bútorokat vásárolhatunk, a régi berendezéséből csak a jó állapotban lévőket helyeztük el az új épületben.

Iskolánk jellegéből adódóan sok kézműves termék, alkotás került elhelyezésre. A kollégium berendezésénél példamutatóan érvényesült az, az iskolánk által vallott nézet, hogy napjaink tárgykultúrájába a népi kézművességnek helye van.

1.2. A kollégium belső adottságai

A földszinten kondicionáló szoba, betegszoba kialakítására került sor. Itt kapott helyet az iskolai könyvtár is. Ezen kívül 3 fő fogadására alkalmas vendégszobával rendelkezünk.

Az első és második szinten 6-6 négyágyas vizesblokkal ellátott szoba van kialakítva a diákok számára. Maximális kihasználtság mellett 51 tanuló fogadását tudjuk megoldani.

Szintenként tanulószobák, tévézők, társalgók, tanári szobák, melegítőkonyhák, valamint az első emeleten egy kézműves foglalkoztató szoba adja az életteret.

Az első emeleti tanulóban informatikai eszközök állnak diákjaink rendelkezésére.

A kollégium füvesített hátsó udvara kiváló lehetőséget nyújt a szabadidő kulturált eltöltéséhez.

Mivel kollégiumunk nem rendelkezik diákjaink háromszori étkezését biztosítani tudó üzemi konyhával, így az étkezést külső helyszínen oldjuk meg.

A kollégium alapfeladatai mellett (megteremti a tanulás és a szabadidő hasznos eltöltésének feltételeit, szállást biztosítja diákjaink számára, kiegészíti az iskolai nevelést-oktatást) egész évben nyitott arra, hogy a szabad férőhelyeket szállásként értékesítse, ami plusz bevételt jelenthet. Fenntartása Nádudvar Város Önkormányzatához tartozik, így a tanuló időn túli kollégiumi férőhelyek értékesítését az önkormányzat szabályozta rendeletében és az önkormányzat bonyolítja le.

2. A kollégium nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

2.1. A kollégium nevelési alapelvei, értékei

A kollégiumi nevelés céljait a kollégiumi nevelőtestület a SWOT analízis módszerével határozta meg.

Alapelvek

- A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése.
- A tanulás feltételeinek biztosítása, helyes tanulási módszerek kialakítása, a tanulással kapcsolatos attitűd javítása, felzárkóztatás, egyéni lehetőségek felszínre hozása, segítség a továbbtanuláshoz, bukások csökkentése.
- A kollégium segít a hátrányok leküzdésében, esélyeket teremt, biztosítja az integrációt, a további iskolai tanulmányok sikeres folytatását.
- A kollégium elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a közösségi együttélést.
- Otthonos, családi légkör kialakítása, a diákok önállóságának, öntevékenységének fejlesztése, a közösséghez való tartozás érzésének kialakítása, hagyományok megőrzése.
- Ökológiai szemléletmód kialakítása, a tanulók lakókörzetében lévő természeti értékek felkutatása, védelme, a kollégium környezetbarát működtetése.
- Tanulóink ismerjék meg a környékbeli emberek életmódját, kulturális értékeit, Nádudvar és szűkebb környéke múltját, nevezetességeit, lakóhelyük értékeit, nemzetünk jeles eseményeit, ünnepeit.
- Egészséges életmódra nevelő sporttevékenységek szervezése, felvilágosítás a szenvedélybetegségek egészségkárosító hatásairól, higiéniai szabályok megismertetése és betartatása, biológiai ritmushoz igazodó napirend kialakítása.
- A szabadidő tartalmas eltöltésének terén sportfoglalkozások kulturális tevékenységek és esztétikai érzéket fejlesztő foglalkozások szervezése.
- A szociális hátránnyal induló, ingerszegény környezetben élő tanulók problémáinak megismerése, a hátrányok felszámolására való törekvés, a képességük alatt teljesítők részére támogatás, az okok feltárása.

- Tanulóink toleranciára, a másság elfogadására való nevelése, az újonnan kollégiumba került tanulók beilleszkedésének segítése, kapcsolatteremtő képesség fejlesztése, készség kialakítása a másikkal való együttműködésre.
- Közösségi fórumrendszer, a demokratizmus kiépítése és működtetése, teljesítményorientált felfogás erősítése, értékelési technikák működtetése, önállóságra nevelés, a helyes önértékelés képességének fejlesztése, melynek bázisa a valós teljesítmény.
- Az általános műveltség terén mutatkozó hiányosságok pótlása, az önfejlesztés képességének erősítése.
- A pályaválasztás segítése terén hiteles információk biztosítása az aktuális munkaerőpiacról, a továbbtanulás feltételeiről, lehetőségeiről, foglalkozások, szakmák megismertetése.
- A minőségirányítási rendszer előírásainak való megfelelés a mindennapi munkában, a kollégák korrekt teljesítményértékelése, azonosulás az intézményi minőségpolitikával, annak megvalósulásának segítése.
- Az iskolai munka segítése, alkalmazkodás az iskolai munkatervhez, pedagógiai elképzelésekhez, azok megvalósításának segítése.
- A kollégium a céljai elérésének érdekében gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki, figyelembe véve az egyéni és életkori sajátosságokat.

A SWOT analízis szerint:

- *erősségnek* tekintjük: a következetességet a munkánk során, a kellő szakértelmet, egymás közötti kommunikációt, a problémák felszínre kerülnek, a pedagógusok kötelességtudatát, a diákok tanulásban való segítségét, a szervezethez, a diákok jól érzik magukat a kollégiumban,
- *lehetőségként* kínálkozik az eszközrendszer fejlesztése, aktívabb PR tevékenység, a klientúra megtartása, pályázati lehetőségek kihasználása, a jelenlegi nevelési filozófia megőrzése, továbbgondolása, a „színvonalas” kollégium fenntartása, új nevelési célok kitűzése hogy meg tudjunk felelni a változó elvárásoknak.

- *gyengeségeinkhez* soroljuk az információ időnként nehézkes áramlását az iskola és a kollégium között, a szülők érdektelenségét, nem egységes az iskola és a kollégium jutalmazási rendszere, a tanulási problémák megoldását,
- *veszélyként* azonosítjuk a lemorzsolódás növekedését, az oktatáspolitikai folyamatos változásait, az emberek romló szociális helyzetét, a romló tanulói teljesítményt, szűkülő erőforrásokat, a kollégiumi nevelőmunka társadalom általi el nem ismerését, a tanulói létszám csökkenését, a térségi helyzet formálódását.

2.2. A kollégium nevelési céljai

Céljaink a fentiek tekintetében:

- A kistélepléseken élő és a távolabbi lakóhelyekről bejáró, valamint a tanulmányaikat helyben folytatni nem tudó, a többszörösen hátrányos helyzetben lévő tanulók segítése, a tudáshoz jutás feltételének megteremtése.
- Elősegíteni a diákok harmonikus, egészséges fejlődését, személyiségük kibontakoztatását, önállóságuk kialakulását. Felkészíteni tanulóinkat a sikeres életpályára.
- Olyan kollégiumot szeretnénk, ahová szívesen jönnek a diákok és ahol folyamatosan biztosított az esztétikus, kultúrált környezet, ami a nyugodt tanuláshoz elengedhetetlen.
- Olyan PR tevékenységet folytatni, amelynek eredményeképpen a tanulói létszám hosszú távon stabil.
- Folyamatosan megújuló eszközrendszerrel, a szülő és tanuló elvárásainak kielégítése.
- A kollégiumban dolgozók munkájához minden feltétel biztosítva legyen.
- Az iskolával való együttműködés szorosabbra fonása, amely a naprakész és teljes körű információcserén alapszik, beleértve az iskolai mérések (pl. kompetenciamérés) eredményeit is, amelyek ismerete hasznos lehet a kollégiumi tanulók segítésében.

2.3. A pedagógiai tevékenység ellenőrzése, értékelése

A kollégium és az iskola közös igazgatású, így a szervezeti struktúra szerint az intézmény igazgatója felelős a kollégium működéséért, a feltételek biztosításáért, és a pedagógiai tevékenység megvalósításáért.

A kollégiumi pedagógusmunka során fontos szempont a következetesség, csak így lehetséges az egységes követelményrendszer érvényesítése.

A tanulók magatartásának, szorgalmának ellenőrzése folyamatos, amit főként a csoportvezető-tanárok követnek nyomon, de minden nevelő részt vesz benne a tanulók egészét tekintve is.

A tanulmányi munka ellenőrzése mindennapos. A csoportvezető tanárok feljegyzik az adott napon kapott érdemjegyeket, ellenőrzik a házi feladatot.

Havi rendszerességgel végezzük a tanulmányi munka átfogó, kollégiumi szintű értékelését, a magatartással együtt.

Tantárgyi átlagokat is számolunk, és a bukásra álló tanulókat kötelező korrepetálásra kötelezzük.

A csoportvezető tanárok félévente számolnak be munkájukról az igazgatónak, aki a nevelőtanárok munkáját a csoportfoglalkozások hospitálása során, a csoportnaplók, ügyeleti napló áttekintésével, a házirend betartásának minőségét személyes tapasztalat alapján ellenőrzi. Hasonló módon történik a technikai személyzet munkájának ellenőrzése.

Az intézmény vezetősége minden héten, előzetes megbeszélés alapján megbeszélést tart az elvégzendő feladatokról.

Mindig értékelésre kerül a tanulmányi munka és a fegyelmi helyzet.

Tanulóink jutalmazását nevelő szándékkal végezzük. Ez igaz a pozitív és negatív jutalmazásra is. Fokozatai a kollégiumi házirendben szabályozottak.

A szülők a kollégium működése alatt bármikor érdeklődhetnek (telefonon, személyesen) gyermekükről.

3. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

3.1. Napirend

Időpont	Tevékenységi forma
6:00	Ébresztő
6:00-7:00	Készülődés az iskolába, szobaszemle
7:00-7:30	Reggeli
7:30-8:00	Érkezés az iskolába, szabadprogram
8:00-14:00	Iskolai elfoglaltság
11:30-12:00	Ebéd
14:00-15:00	Csoportfoglalkozások, sport egyéb tevékenységek, vendégek fogadása, felkészülés a szilenciumra
15:00-16:40	Szilencium
16:40-17:00	Szünet
17:00-17:45	Szilencium
17:45-18:00	Másnapra pakolás, készülődés a vacsorához
18:00-18:30	Vacsora
18:30-19:30	Vendégek fogadás, kimenő (a jogosultak részére), szabad foglalkozás
19:30-21:00	Korrepetálások, csoportfoglalkozás, szabadfoglalkozás, kötelező tanulószoba a bukásra állóknak
21:00-21:30	Szabadfoglalkozás, készülődés a takaródóra, tisztálkodás
21:30-22:00	Készülődés a takaródóra, tisztálkodás
22:00	Villanyoltás

3.2. A kollégiumi foglalkozások rendje

A kollégium, igazodva a közoktatási törvény rendelkezéseire, a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket, annak céljától, jellegétől függően, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi.

Tanulást segítő foglalkozások:

- Szilencium – a napi felkészülést segítő tevékenység, közvetlen tanári irányítással.
Időpontja: naponta 15.00 – 18.00

Minden tanulócsoport saját szilenciumi termében tanulással tölti ezt az időt. A részvétel csak azon tanulók számára nem kötelező, akiknek a tanulmányi átlaga eléri a 4,3-t, vagy azt meghaladja. Ezek a tanulók szabadon szervezhetik meg a tanulásra szánt idejüket, szobáikban, vagy egyéb rendelkezésre álló helyiségekben tanulhatnak (társalgó, tanulószoba stb.), a csoportvezető tanárral egyeztetve.

A tanulmányi átlagokat minden hónapban felülvizsgáljuk, és az aktuális eredmények alapján döntünk a következő hónap szabad vagy kötelező szilenciumi részvételéről.

Azoknak a tanulóknak, akik számára a tanulmányi eredmények nem teszik lehetővé a szabad szilenciumot, biztosítunk lehetőséget a hangos tanuláshoz, olyan helyiségben, ahol nem zavar másokat.

- Esti tanulószoba: 19:30-21:00 időszakban valamennyi tárgyból bukásra álló tanulók számára biztosítunk tanulási időt. A részvétel a csoportvezető tanár elbírálása alapján kötelező vagy nem. Bukásra állónak akkor tekintjük a tanulót, ha az adott tárgyból átlaga nem éri el az 1,8-at.
- Korrepetálás – a szilencium ideje alatt, előtte, illetve utána biztosítunk korrepetálási lehetőséget azokból a tárgyakból, amelyekből az iskola biztosít korrepetáló tanárt.

Ezek a korrepetálások bármely tanuló által igénybe vehetők, a bukásra állók számára viszont kötelező. E foglalkozások keretében van lehetőség az egyes tantárgyakból tehetséges tanulók további fejlesztésére.

Felzárkóztató foglalkozásokat a 9. és 10. évfolyam számára szervezünk, lehetőségeinkhez képest.

A tanulókkal való törődést biztosító foglalkozások:

- o Csoportfoglalkozások

Ezek keretében elsősorban a tanulócsoporthoz kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik.

A csoportfoglalkozások lehetnek a közösség fejlesztését megvalósító és a kollégiumi élet szervezésével összefüggő foglalkozások.

A foglalkozások célja, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait, a konfliktuskezelő képességet.

A csoportszintű tematikus foglalkozások időkeretét és tartalmát a Kollégiumok Országos Alapprogramja, a 46-2011- OM 2 § alapján határoztuk meg, figyelembe véve a helyzetelemzés eredményeit intézményünk regionális szerepét, és a helyi sajátosságokat.

Az egyes témaköröket tekintve a kollégiumi nevelőtestületünk által elfogadott az alapprogram végrehajtásához szükséges csoportfoglalkozások órakerete egy tanévre vonatkozóan a következő:

TÉMAKÖR	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra

o Szabadon választható kötelező foglalkozások

Kollégiumunkban már hagyománnyá vált az olyan szakköri szintű foglalkozások szervezése, amely az iskolai ismereteken túlmutat, azt kiegészíti, és önmagában is értékes ismereteket nyújt.

A lehetőségeinket figyelembe véve a következő szabadon választható foglalkozásokat kínáljuk diákjaink részére:

Filmklub, testi-lelki egészségünk, vitakör, kézműves esték, egészségügyi ismeretek, kulturális programok szervezése

Ezeket a foglalkozásokat az intézmény költségvetését figyelembe véve tervezzük. Ezek közül is választható foglalkozás a kötelezően választottak mellé. Ehhez az intézményvezető engedélye szükséges, valamint figyelembe kell venni a házirend ide vonatkozó rendelkezéseit.

A szabadon választható foglalkozások szervezése a tanév során

A szabadon választott foglalkozások csak úgy választhatók, hogy nem ütköznek a kötelező foglalkozásokkal, illetve nem terhelik túl a tanulókat.

A foglalkozásokon való részvételi igényüket a tanulók minden tanév szeptember 30-ig írásban jelzik az igazgatónak.

A foglalkozásokon a tanuló részvétele a tanév során kötelező, mulasztani csak megfelelő indok alapján lehet, és ezt igazolni kell.

A szabadidős foglalkozások keretén belül választhatóak még az egészséges életmódot célzó sportfoglalkozások is.

A kollégiumunkban számos lehetőség nyílik a sportolásra. Rendelkezésünkre áll: konditerem, ping-pong és csocsóasztal, valamint más sporteszközök.

A sporttevékenységért felelős nevelő rendszeresen szervez különböző bajnokságokat:

Kézilabda, foci, asztali tenisz, röplabda, tollaslabda, kosárlabda.

Eszközt nem igénylő sporttevékenység: rendszeres futás, ennek szervezésében segítségünkre vannak a gimnáziumi testnevelők is.

Alkalmyszerűen szerveződő csoportos vagy egyéni sportolásra is van mód.

E kapcsolatok módot adnak kirándulások szervezésére is. Ezek alkalmával a tanulók megismerhetik történelmi, kulturális és természeti értékeinket, ugyanakkor erősítik a kollégiumi közösséget, szélesítik a tanulók látókörét.

Kulturális szabadidős foglalkozásnak minősül a városi rendezvényeken való részvétel (kiállítások megnyitói, előadások, szakmai fórumok stb.), ahol az érdeklődők szervezeten vehetnek részt.

Igény szerint szervezhető színházlátogatás, sportesemények látogatása, vagy a diákok által igényelt egyéb kulturális programok, kollégiumi kirándulás

A diáktanácsnak a kollégiumvezetővel egyeztetni kell a programok szervezését.

Szabadidő tartalmas eltöltése

A kollégiumi pedagógiai tevékenység tervszerű része kell, hogy legyen a szabadidő helyes, tartalmas felhasználására való nevelés. Olyan élményszerű, és alkotójellegű tevékenységek szervezésére törekszünk, melyek az iskolában elsajátított ismeretekhez is kapcsolódnak.

A minél változatosabb és színvonalas tevékenységek megszervezése azonban nem jelenti a tanulók minden szabad percének betáblázását, inkább az aktív pihenésre szoktatást célozzuk meg.

Ez a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzését is szolgálja, s hozzájárul ahhoz, hogy felnőtt korban szokássá váljon a szabadidő igényes és tartalmas eltöltése.

Mivel a szabadidő kultúrált eltöltésének megszervezése rendkívül szerteágazó, és összetett feladat, ezen tevékenységek egyes területein komoly szerephez juthat a diákönkormányzat. A kollégium segítséget tud adni a diákoknak a jól szervezett életmód kialakításához, bizonyos „szerepekre” való felkészítésben, a kultúrált szórakozási szokások kialakításában. A szabadidős foglalkozások módot és lehetőséget nyújtanak az önkiszolgáló képességek

fejlesztésére, így a kultúrált magatartásra, étkezésre, testápolásra, háztartási munkára, társas kapcsolatokra. Lehetőséget adnak a befogadóképesség fejlesztésére, a jó ízlés kialakítására.

Az értékközvetítés egyik módja lehet a hagyományápolás, az intézmény és a város kulturális rendezvényein való részvétel. A teljes tanévet átfogó programok – elsős avató, mikulás, karácsonyi est, farsang disznótor, szalagtűző, ballagás, kulturális vetélkedők – sok lehetőséget adnak a diákoknak az önkifejezésre. Mindez remélhetőleg segít abban, hogy diákjaink érzelmileg tartalmasabbá, kiegyensúlyozottabbá váljanak.

3.3. A kollégiumi tematikus csoportfoglalkozások tartalma

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret(óra)	3	2	2	2

Témák	Tartalmak, tevékenységek
- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása	- Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra. - Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. - Gyakoroltassuk az iskolai követelmények

<ul style="list-style-type: none"> - a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése 	<p>teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - a könyvtárhasználat rendje és módszerei 	<ul style="list-style-type: none"> - A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. - Elemezzék, értelmezzék, rendszerezzék a megszerzett ismereteket. - Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket. - Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra. - Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.

Módszerek:

Dinamikus olvasás felmérése

Értő olvasás és olvasási sebesség mérése

A tanulók saját vagy társuk munkáját értékeli

Gyakorlás a könyvtárban való eligazodásban

Szókincsfejlesztő gyakorlat

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

– Lássá be az erkölcsi felelősség fontosságát.

– Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.

– Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	1

Témák	Tartalmak, tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> - erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. - Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között. - Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. - Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük. - Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.

Módszerek:

Beszélgetés, saját példák, tapasztalatok

Szituációs játékok

Gyűjtőmunka: könyvtár, internet

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Válgjon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	1

Témák	Tartalmak, tevékenységek
- közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához	- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez. - Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. - Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk

	be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.
--	--

Módszerek:

Városi séta (lakóhelyem népművészeti kincsei, értékei)
 Feltalálók, találmányok, olimpiakonok stb. összegyűjtése
 Kiállításon, előadáson való részvétel

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	1

Témák	Tartalmak, tevékenységek
- a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége	- Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat.

<p>- a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása</p> <p>- cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet</p>	<p>- Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét.</p> <p>- A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.</p> <p>- Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.</p>
---	--

Módszerek:

Beszélgetés a családi, mindennapi szabályokról

A kollégium legfontosabb dokumentumainak ismertetése

- Házirend
- Napirend

Helyzetgyakorlat néhány konfliktus megismertetésére

Iskolai tanulmányokra alapozva vita a diktatúrákról

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.

- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret(óra)	1	1	1	1

Témák	Tartalmak, tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> - az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. - A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását. - Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. - Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket. - Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.

Módszerek:

Önjellemzés

Önismereti játékok

6. A családi életre nevelés

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret(óra)	1	2	2	3

Témák	Tartalmak, tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> - a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban 	<ul style="list-style-type: none"> - Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. - Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon. - Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben. - Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát. - Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban. - Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját

Módszerek:

A saját otthon bemutatása

Családi interjú készítése vagy családfa

Filmvetítés

Védőnő meghívása

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	2

Témák	Tartalmak, tevékenységek
- egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében	- Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit.

<p>- prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. - Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. - Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. - Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.
---	---

Módszerek:

Képek, adatok feldolgozása, statisztikák bemutatása, saját költségvetés számolása dohányzók esetében. A dohányzás rövid és hosszú távú ártalmainak összegyűjtése

Kulturált alkoholfogyasztás szabályainak összegyűjtése

Táplálkozási szokások felmérése. Csoportos előzetes gyűjtőmunka, gyors, egészséges étel készítése

Gyűjtőmunka, csoportmunka: a drogok csoportosítása, a szervezetre gyakorolt hatásuk bemutatása

Teljesítménynövelő szerek a testépítésben, sportban - beszélgetés

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	1

Témák	Tartalmak, tevékenységek
- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás	szolidaritás
- önkéntes feladatvállalás másokért	- önkéntes feladatvállalás másokért
- összetartás és együttérzés	- összetartás és együttérzés - Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. - Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. - A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. - Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében

	<p>élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását.</p> <p>- Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.</p>
--	---

Módszerek:

Éltrevalók Filmvetítés - beszélgetés

Betlehemezés az Idősek Otthonában, Óvodákban

Internetes gyűjtőmunka: az önkéntesség fajtái, segélyszervezetek

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgjék erkölcsi alapelvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
----------	----	-----	-----	-----

Időkeret (óra)	2	2	2	1
----------------	---	---	---	---

Témák	Tartalmak, tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> - a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan' 	<p>Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. - A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat. - Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát. - A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában. - Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.

Módszerek:

Képek, grafikonok, előadás

Filmnézés

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

– Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.

- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	2

Témák	Tartalmak, tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> - tevékenységek és szakmák jellemzői - különféle életpályák bemutatása - a munka világa és jellemzői - továbbtanulási lehetőségek 	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat. - Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit. - Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók. - Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutakozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit. - Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.

Módszerek:

Önjellemzés, önismereti tesztek

Pályaorientációs tesztek, játékok.

Önéletrajz, pályázat írása, motiváció

Szituációs játékok:

állásinterjú (viselkedés, öltözködés)

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	2	2	2	3

Témák	Tartalmak, tevékenységek
- a gazdaság működésének alapjai	- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben.
- a családi gazdálkodás	- Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a

<p>- munka, fogyasztás és gazdálkodás</p> <p>- pénzkezelés technikái</p> <p>- vállalkozás és kockázat</p>	<p>helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.</p> <p>- Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttétel stb.).</p> <p>- Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.</p> <p>- Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.</p> <p>- Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.</p>
---	---

Módszerek:

Családi költségvetés készítése

Kutatómunka: a gazdasági válság

Saját tapasztalatok feldolgozása, bruttó és nettó jövedelem

Anyaggyűjtés néhány megtakarítási formáról: lakástakarék pénztár, ifjúsági betétek stb.

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	1	1	1	1

Témák	Tartalmak, tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> - a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az internetfüggőség veszélyei 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. - Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása. - Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül. - Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében. - Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével. - Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése. - Az internet- és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása.

Módszerek:

Manipuláció – reklámalemezések

Személyes beszámolók a közösségi oldalak csapdáiról

3.4. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

A kollégium megfelelő szintér arra, hogy elsajátíttassuk a gyermekekkel a helyes tanulási módszereket.

Lényeges feladat az, hogy a kollégiumba bekerülőknél információt szerezzünk az önálló tanuláshoz szükséges ismeretekről, képességekről. Pl.: olvasás-megértési gyakorlatok, jegyzetelési technikák, könyvtárhasználat, önismeret, helyesírási készség. Ezt az iskolai és saját mérések eredményeiből tudjuk megtenni.

A tanárok szaktárgyi tudások révén segítsék a tanulmányi munkát az elmaradások pótlását. A hiányos ismeretekkel, gyengébb képességekkel rendelkező tanulóknál a különböző korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások, tanulószobai foglalkozások eredményhez vezethetnek.

A tanulás gyakorlati értéke, értelme legyen mindennapi beszédtema. A pedagógusok feladata, hogy a tanulók megismerjék az iskolázottság és az életmód közötti viszonyt. A tanulás ugyan nem szabadon választható tevékenység, de a kíváncsiságban rejlő motivációs lehetőségekre építeni lehet. A tanuláshoz kedvet teremtő és ösztönző siker viszonylag kevés ma az iskolában. A diákok nagy része elsősorban az osztályzatért tanul és magát az önálló ismeretszerzés örömét nem ismeri, nincs igazi érdeklődése, tudásvágya. Éppen ezért nevelési feladataink közé tartozik a gyermekek sikervágyának kialakítása és fennmaradásának biztosítása. Olyan feladatokat adjunk a gyermekeknek, melyek sikert ígérnek számukra, egyúttal minimalizáljuk a tanulók kudarcélményeit.

A megfelelő szintű tanulási ambíció alapja a reális önismeret. Az önismeret fejlődése lényegesen megnöveli a tanulás eredményességét és a személyiség fejlődésének is fontos összetevője.

A hatékony és motiváló tanulás kialakításáért a következőket teheti a kollégium:

Kiindulási alap a tanuló képessége. A szaktanárokkal, osztályfőnökökkel együtt bemérhető.

A havi tanulmányi értékelés egyénekenként és csoportonként, csoportközösségben történjen. Az erőfeszítésen alapuló teljesítményt a közösség előtt értékeljük, dicsérik.

A havi tanulmányi értékelést, a 2-3 tizedes javítást már fontos példának tekinteni, ezzel ösztönözni a további erőfeszítésre, a szabadszilenciumi határ elérésére, túlteljesítésére.

Minden diáknak biztosítunk segítséget a tanulásban.

Fontos szerepe van a szülőknek is, ugyanis ha a szülő szemében érték a tanulás, a gyerek is érzi annak fontosságát.

Az életvezetés részévé kell válni az állandó önképzésnek. Ebben segítséget a kollégiumi pedagógusok nyújtanak.

Tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok, amelyek sikert ígérnek számukra:

internet használata, jegyzetkészítés a könyvtárban.

A kollégium feladata az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal együttműködve a tehetséges tanulók kiválasztása, képességük továbbfejlesztése, tudásuk bővítése érdekében.

3.5. Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése

A kollégiumi nevelés hivatott elősegíteni, hogy a diákokban kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai, a mindennapi tevékenység segíti a tanulók személyiségfejlődését.

A kollégium nagy figyelmet fordít a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek fejlesztésére.

A kollégiumi nevelés tartalmát, a követendő szakmai módszertani kultúrát, végső soron céljainkat a társadalmi elvárások és az intézmény által ellátandó és felvállalt funkciók alapján közelíthetjük meg.

Mivel a kollégium a szocializációs folyamat aktív színtere, ezért alapvetően fontos az általánosan elfogadott társadalmi értékek és normák közvetítése, a tanulók személyiségbe való beépülésének segítése.

Ilyen például a tolerancia, kollégiumi mikro társadalom eleve magában hordozza az elemek másságát, értékkülönbözőséget.

A megmérettetés képessége csak teljesítményorientált nevelési felfogás szerint lehet a társadalmi igényeknek megfelelő. A műveltségi hátrányok csökkentése és a tehetséggondozás az esélyegyenlőség biztosításával együtt jelenik meg a kollégiumi nevelésben.

Meghatározó szerepet játszik a pozitív szociális szokások kialakítása. Ezt mindenekelőtt olyan kollégiumi életrend kialakításával, működtetésével lehet megvalósítani, amelyben a tanulók biztonságban és jól érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatók, kiszámíthatók, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvárhatók.

Fontos a szociális viselkedés alapvető szabályainak elsajátíttatása, a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség összhangjának, szerepének, jelentőségének megértése. Lényeges és jelentős az érdekérvényesítő képesség, a demokratikus viselkedés szabályainak elsajátíttatása, a vitakészség a vitakultúra fejlesztése. Ezen feladatok megoldásában a diákönkormányzatnak nagy jelentősége van.

Az együttélés, a közösségi lét, jó pedagógiai közeget biztosít a segítő életmódra nevelés megvalósítására. A helyes viselkedés, magatartás elsajátíttatásának, a szociális képességek kiépülésének, kreativitásuk növekedésének elősegítését hordozza magában. Az együtt cselekvés, közös feladatmegoldások, miközben segíti a tanulók egymás közötti kooperációját is.

Olyan kollégiumot szeretnénk, ahová „hazamegy” a tanuló iskola után, amely jó „család”. Szigorúan követel, tudja értékelni a nevelő a jó teljesítményt, következetessége szeretettel párosul. Igyekszik többletlehetőséget nyújtani a tudás gyarapításához, érdekes „lakóhely” kapcsolatteremtési, kapcsolatépítési lehetőségekkel.

A társas kapcsolatra vonatkozó értékek: személyes kapcsolatok értéke, a család tisztelete, tisztelet a szülők iránt.

Fontos feladat, hogy megismertessük a diákokkal nemzetünk kultúráját, zenei, irodalmi, képzőművészeti, népművészeti értékeit, hagyományait. Ismerni kell a nemzeti, történelmi, vallási hagyományokat. (csoportfoglalkozások, ünnepek, vetélkedők, műsoros estek)

Feladatunk a diákokat úgy nevelni, hogy érzékenyek legyenek környezetük állapotára, minőségére (állandó segítséssel, ellenőrzéssel, példamutatással, bemutatással, az értékek hangsúlyozásával).

4. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek és feladatok

4.1. Egészséges és kultúrált életmód

Célunk, hogy a kollégisták testben, lélekben egészséges fiatalok legyenek. Ezért Pedagógiai Programunkban fontos szerepet kap a rendszeres testedzés iránti igény felkeltése, a mozgásigény fenntartása.

Biztosítani akarjuk a rendszeres testedzést, sportolási lehetőséget a kollégiumban. Fontos feladat, hogy minél több kollégistát vonjunk be a sportba, a sportos játékokba, a kirándulásokba, természetjárásba. A diákok igénybe vehetik a kollégiumban jól felszerelt kondicionáló termet, illetve a kollégium udvarát, ahol kosárlabdázhatnak, focizhatnak.

A sportolás és a friss levegőn való tartózkodás igényének kialakulása segít a rendszeres életvezetés, az egészséges bioritmus kialakításában, a szenvedélybetegségektől való elhatárolódásban, a betegségek megelőzésében. A sport segíthet olyan tulajdonságok megismerésében, fejlesztésében, mint az egészséges versenyszellem, akarat, alkalmazkodó készség, a teljesítmény elismerés, önbizalom. Hozzájárul a tanulók képességeinek megismeréséhez, az iskolai szorongások, félelmek feloldásához, a lelki egészség megóvásához.

A sportolás, az egészséges életmódra nevelés hitünk szerint segít a személyiség fejlesztésében is.

A fentiekhez szorosan kapcsolódik a higiénés szokások kialakítása, rögzítése, a mentális egészség védelme, a tisztasággal, a tisztálkodással, takarítással kapcsolatos szabályok ismerete és betartása.

Az egészséges életmódra nevelésben nagy hangsúlyt fektetünk az új veszélyek (gyógyszer, alkohol, kábítószer) elhárítására, megelőzésére. Nagy segítségre lehet ebben a viselkedéskultúra fejlesztése. Ez beépül a csoportfoglalkozások anyagába.

A legfontosabb témák, illetve területek a következők (ezeket tematikusan szerepeltetjük a kötelező foglalkozások témakörében): a kultúrált környezet kialakítása, normális embertársi, magatartásformák alakítása, kultúrált viselkedés, beszédmodor, öltözködéskultúra, egymás iránti türelem. Mindezt szituációs játékokban, műveltségi, művészeti értékek közvetítése, megismertetése keretén belül próbáljuk tolmácsolni.

A kulturális értékek befogadásával történő erkölcsi normák alakítása mellett fontos a diákok szemléletének, látókörének bővítése, a kritikai gondolkodásmód, ítéletalkotás képességének fejlesztése, az értékek becsülésére való nevelés, a fegyelmezettség, pontosság, kitartás, rugalmasság kialakítása.

Ezek elérésében nagy szerepet kap a mindennapi érintkezés, a személyes példamutatás, valamint a hagyományaink megélése, a különböző kulturális rendezvényeken való aktív részvétel.

A kollégiumi nevelőtanárok munkáját az egészségnevelés témakörében segíti a kollégiumi ápoló is, aki napi 4 órában áll a diákok rendelkezésére. Lehetőséget biztosít egyéni problémák megbeszélésére, felvilágosítást ad felmerülő kérdésekről.

4.2. Környezeti nevelési elvek és feladatok

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. Távolabbról nézve a környezeti nevelés a természet – és benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai erkölcsi megalapozása.

A környezeti nevelés tartalma – világszerte, így Magyarországon is – kiszélesedett a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. A környezettudatosság a XXI. század egyik legkiemelkedőbb célkitűzése. Az erre való nevelés fontossága elhanyagolhatatlan, hiszen a jövő generáció mindennapjaiba, alapvető normáiba kell, hogy beilleszkedjen. A magyar hagyományok megtanulásával és megélésével környezettudatos, nem pocsékló, a természeti adottságokra, annak egységére odafigyelő diákokat nevelhetünk.

A szelektív hulladékgyűjtés mellett a takarékos energiahasználat éppúgy be kell, hogy épüljön a hétköznapijaikba, mint a napirendjük. Ennek érdekében a kollégiumban megvalósul a szelektív hulladékgyűjtés, valamint a nagy odafigyeléssel fordulnak a nevelőtanárok az energiatakarékos életmód gyakoroltatása felé.

5. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

A kollégiumnak olyan változatos szervezeti és módszertani megoldásokat kell alkalmazni, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbségeket kezelni képes. A kollégium feladata a tanulók képességeinek

felismerése és kibontakozásuk segítése. Támogatja a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat. Létrehozza a tehetséges tanulók kiválasztására szolgáló rendszerét, segíti a tehetséges tanulókat képességei továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében.

A kollégium - az iskolával együttműködve - valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatkozások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

5.1. A tanulók fejlődése, beilleszkedése

Lakóhely szerinti megoszlás alapján főleg Hajdú-Bihar megyéből kerülnek ki diákjaink, viszont nem egyedi jelenség, hogy a népi kézművesség iránt érdeklődő tanulók távolabbi megyékből érkeznek (Bács-Kiskun megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Pest megye). Fontos feladatnak tekintjük, hogy megtartsuk, és tovább bővítsük a beiskolázási kört, a népi kézművesség iránt érdeklődőket az egész ország területéről iskolánkba vonzzuk.

- A helyi szokások megismertetése: házirend, étkezés, tisztálkodás, ruhaneműk tisztántartása, szoba- és szekrényrend.
- A tanulás helye, ideje, módja, fontossága.
- Tanévkezdés előtt szülői értekezletet tartunk, ahol a szülők találkozhatnak gyermekük nevelőtanárával.
- Az első találkozáskor a gyerek szokásairól, esetleges betegségeiről, gyógyszerezéséről, lelki érzékenységéről, a szülők elvárásairól is szó esik.

A tanulók fejlődése érdekében a kollégiumi nevelőtanár az értékekre, a társadalmi szerepekre nevel. Ilyenek:

- a szülők, testvérek, rokonok szeretete;
- a szobatársak, osztálytársak, tanárok,
- a környezetükben élő emberek tisztelete;
- a hazaszeretet, a környezet megbecsülése.

Fontos a felelősségérzet, a felelősségtudat, kötelességérzet kialakulása, fejlesztése. Ezek az etikai, világszemléleti értékek az érzelmi élet szempontjából fontosak. Ilyen például az

illetendő viselkedés, a tisztesség, az egymáshoz és a felnőttekhez való viszonyulás, a türelem, a segítségnyújtás.

5.2. Az egészséges életmód értékei, legfontosabb higiénés szokások kialakulása és rögzítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közegként kíván működni, ahol a tanulók jól érzik magukat, és ami egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket.

5.3. A természeti értékre nevelés

A kollégium környezettudatos szemléletmódra neveli a tanulókat azért, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, hogy értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, továbbá hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt. A természet, a természet kincseinek, a szülőföld környezetének védelme érdekében elvárható kötelességek:

- a levegő, a víz, a talaj tisztaságának megóvása
- a környezet szennyezőivel szemben fellépés
- szelektív hulladékgyűjtés

5.4. A tehetséggondozást, felzárkóztatást elősegítő elvek és módszerek

A kollégium olyan változatos szervezeti módszerbeli megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbözőségeket kezelni képes. Ez a differenciált képességfejlesztés – a valamilyen okból lemaradt tanulók felzárkóztatása, valamint a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása – szervezeten, az iskolának a kollégiummal együttműködve kialakított programja alapján történik. Az ismeretszerzés mellett az előadókészség és

vitakészség fejlesztése is előtérbe kerül, valamint az orientációs tevékenység az idegen nyelvek felé.

Ezen kívül a következő szempontok is beépülnek a mindennapi tevékenységbe:

- ösztönzés a tanulmányi versenyeken való részvételre,
- továbbtanulás, pályaválasztás segítése,

A kézműves mesterségek sajátos jellemzője, hogy egy megkezdett folyamatot, munkát nem lehet minden pillanatban befejezetlenül hagyni. Ezt kívánja támogatni a kollégium is munkájával és a diákok rendelkezésére álló tér kialakításával. Az épületben található egy kézműves foglalkoztató terem, mely a szakiskolában oktatott valamennyi mesterség kipróbálására, gyakorlására lehetőséget biztosít.

A MÓDSZEREK:

- háziversenyek
- önismereti foglalkozások
- továbbtanulást elősegítő foglalkozások
- pályaorientáció
- versenyekre való felkészítés
- önképző körök kialakítása különböző területeken
- egyéni és csoportos versenyek, vetélkedők szervezése szakmai és műveltségi területeken
- edzések, sportversenyekre felkészítés, részvétel

5.5. Az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

A kollégiumi élet gyakori problémája, hogy a szülői háztól való elkerülés után a diák úgy érzi, hogy magára maradt. E miatt nem tudja elvégezni a feladatait, nem tudja megszervezni a napi tevékenységét, majd pánikba, esetleg önsajnálathoz esik. Fontos feladatunk tehát az önálló életre való felkészítés, a helyes életviteli példák bemutatásával, a rendszeres tevékenységek tervezésének, szervezésének segítségével és a tanuló folyamatos ellenőrzésével. A kollégium egyik alapfeladata, hogy kezelje a tanulók közötti különbségeket. Lehetőséget teremt a lassúbb tanulóknak a beilleszkedésre, a tanulással kapcsolatos elvárások megismerésére. A

kollégium tájékozik a tanulók célkitűzéséről, a szülők elvárásairól, s ennek tükrében segít a helyes tanulási módszerek és szokások megismerésében, kialakításában.

A gyengébb teljesítményt nyújtó tanulók már év elejétől segítséget kapnak. Az egyéni és csoportos segítségnyújtás mellett a nyugodt felkészülés lehetőségének a biztosítása az egyik legfontosabb szempont (csend és jó légkör a szilenciumon). A szilenciumi időben a tanárok segítik a gyengébb tanulók felzárkóztatását, illetve hiányaik pótlását. A szilenciumok után is van lehetőség szakkorrepetálásokra, melyet a kollégiumban az erre szakosodott fejlesztő tanár lát el.

A helyes időbeosztás kialakítása és a szülőkkel való kapcsolattartás is hozzásegítheti a gyengébb tanulókat a jobb teljesítményhez.

A több tantárgyból bukásra álló tanulók részére szükségesnek tartjuk a több tanulási idő biztosítását, amelyet a tanulmányi eredmények alapján a csoportvezető tanár javasol, s a kollégiumvezető hagy jóvá.

A folyamatos ellenőrzés is hatékony része a folyamatnak. Az iskolai eredmények figyelemmel kísérése és a havonkénti tanulmányi átlag készítése segíti a fokozottabb odafigyelést a rosszul teljesítőkre.

A gyengébb tanulóknál fokozottan oda kell figyelni a tanulók önbizalmának növelésére, biztonságérzetének fokozására. Ezt a jó teljesítményt nyújtók munkájának elismerésével, dicséretével, valamint egyéni beszélgetések formájában a szorongások, félelmek enyhítésével lehet elérni. Ugyanakkor az is a feladatunk, hogy a gyengén teljesítő tanulók esetében megtaláljuk az okokat, s ezek elemzése után kellő segítséget nyújtsunk a tanulók számára. Ha kell, a szülőt is bevonjuk ennek érdekében.

A továbbtanulást életprogrammá kell alakítani számukra. A kollégium segítséget ad az iskolával együttműködve a pályaválasztásban. Tájékozik közvetlen és közvetett módon a tanulók érdeklődéséről, kiemelkedő képességeiről, iskolai és pályaválasztási szándékairól. Bővíteni kell a tanulók pályaismereteit.

Visszajáró volt kollégisták nyújthatnak ebben sok segítséget, a hiteles és lehetséges pályaorientációban. A nevelési folyamatban olyan többletinformációt kapjon a diák, amely meghaladja a többnyire kevés információval rendelkező szülői ház lehetőségeit.

A gyengébb tanulóknál is el kell érni, hogy legyen igénye a művelődésre, az önképzésre és az önellenőrzésre.

A diákok tanulmányaik befejeztével szakmai vizsgát tesznek, írásban és szóban.

Ezért a tanulók körében el kell érni, hogy rendelkezzen megfelelő kommunikációs készséggel. Fontos, hogy a diákok elsajátítsák és tudatosan alkalmazzák a helyes beszédtechnikát, valamint az írásbeli kommunikáció alapszabályait. Fejleszteni kell a szóbeli és írásos szakmai kommunikációs képességeket. Fel kell készíteni a tanulókat a magyar nyelv kiejtési és nyelvhelyességi szabályainak megfelelő használatára, valamint az igényes, hibáktól mentes szóbeli és írásbeli nyelvi produktum megalkotására. Ezek fejlesztését a kollégiumban kiemelten fontosnak tartjuk.

A szakközépiskolai tanulóknál az a cél, hogy lehetőleg bukásmentesen zárják a tanévet, illetve zárkózzanak fel a követelményekhez és sikeres szakmai vizsgát tegyenek.

A tanároknak segítenie kell, hogy a diákok tudásuknak és képességüknek megfelelően tanuljanak, illetve akarjanak teljesíteni, s a képességeiknek megfelelő eredménnyel végezzék el iskolai tanulmányukat. Ezen felül, ösztönözni kell őket a továbbtanulásra.

Az ők pályaorientációs segítése (továbbtanulás, munkahely) egyik fontos pontja a nevelői tevékenységnek.

Az állami gondozásban részesülő tanulókat pedig lehetőség szerint segíteni kell mindennemű problémáik megoldásában.

6. A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

6.1 A felzárkóztatás célja és feladatai

Alapvető cél a tanulók képességeinek felismerése és kibontakoztatásának segítése. Támogatni kell a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítani annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezhesék tanulmányaikat. Létre kell hozni a tehetséges tanulók kiválasztására szolgáló rendszert, segíteni a tehetséges tanulókat képességeik továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében. Lehetővé kell tenni az egyes szakmák, hivatások megismertetését, segíteni a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

Ez irányú tevékenységek:

- Egyéni beszélgetések
- Csoportos beszélgetések.

- Kapcsolattartás a szülőkkel, az iskolával, a szaktanárokkal
- A nevelőtanárnak figyelemmel kell kísérnie a tanuló fizikai és pszichés állapotát.

A hátrányos helyzetű tanulóknál meg kell szervezni a korrepetálást, segíteni kell őket a felzárkóztatásban.

A felzárkóztatás területei:

- A tanuló általános iskolai tudásának felmérése, hiányok pótlása
- A tanév során a tananyaggal kapcsolatos tudáshiány pótlása.
- Alkalmi felzárkóztatás, pl. nagydolgozat előtt, vagy ha a tanuló bukásra áll.

6.2 A tehetséggondozás célja és feladatai

Célunk, hogy ne maradjanak rejtve a tanulók adottságai. Ennek érdekében fel kell tárni, hogy:

- részesülnek-e a diákok valamilyen fejlesztésben
- milyen támogatásra tartanak igényt

Egyéni fejlesztési terv készítése

Szükséges a fejlesztés tárgyának megfogalmazása, prioritások felállításával (mit fejlesztünk):
meglévő képességek, erős és gyenge oldalak, személyiségtulajdonságok, stb.

Szükséges a támogatás szervezeti formáinak meghatározása (hogyan fejlesszük):
foglalkozások, programok, anyagi jellegű támogatás.

Tehetséggondozás:

Külső segítség keresése, közösség előtti megmutatkozás lehetősége

Fontos a rendszeres visszajelzés a tanulók teljesítményéről, fejlődéséről. Az értékelésekkor (pl. jutalmazási rendszer) kapjon figyelmet az átlagon felüli teljesítmény. A fejlesztés során fontos az együttműködés a nevelőknek a testületben, szülőkkel, iskolával, stb.

6.3 Társadalmi beilleszkedés segítése

A társadalmi beilleszkedés elősegítésében célunk, hogy tanulóink tudatosan készüljenek a választott hivatásra, ismerjék az álláskeresés folyamatát, technikáit.

Ennek megvalósítása érdekében kiemelten foglalkozunk az alábbi területekkel:

- Pszichés összetevők feltárása, tudatosítása.
- Reális jövőkép kialakítása.
- Tudatos felkészítés a választott pályára, hivatásra (pályaismeret).
- Továbbtanulásra való felkészítés.
- Tájékozódás a munkaerőpiacon, az álláskeresés folyamata, technikái.
- Felkészülés az élethosszig tartó tanulásra és esetleges pályamódosításokra.

A tanulók önálló életkezdésének elősegítése érdekében alapvető feladatunk

- a hagyományos női és férfi szerepek,
- a család, mint a társadalom alapvető egysége,
- a sokoldalúság érdekében folytatott széles tevékenységrepertoár,
- az egyéni felelősségvállalás jelentőségének megismertetése.

7. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Kollégiumi vetélkedők: félévente tartott szabadidős program, játékos fejtörők, mozgásos feladatok, logikai problémák megoldása, az általános műveltséget fejlesztő kérdések, feladatok felvetésével hasznos szabadidős programot jelent a tanulók számára.

Mikulás ünnepség: nevelőtestület és diáktanács szervezi

Karácsonyi ünnepség: nevelőtestület és diáktanács szervezi

Farsang: diáktanács és a nevelőtestület szervezi

A fentiekén kívül szeretnénk tanévenként legalább egy-két alkalommal kirándulást szervezni, amelynek során a környezet nevezetességeit és kultúráját is megismerhetik diákjaink.

Ezek a kirándulások segítenek a tanulók mind jobb megismerésében, és jelentősen hozzájárulnak személyiségük és tudásuk fejlesztéséhez.

A tanév során számos egyéb közösségi rendezvény is szerveződik, szervezhető. Ehhez kezdeményezés szükséges, amely után a nevelőtestület és a diákönkormányzat közösen dönt.

8. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

Kollégiumunkban arra törekszünk, hogy a tanulóinknak védelmet nyújthassunk az őket veszélyeztető, egyre szaporodó, az egészségüket, személyiségüket rontó külső hatások ellen, megakadályozzuk a káros szenvedélyek kialakulását, védjük őket a sorozatos akár a családi háttér miatt kialakult, akár az iskolai kudarcoktól, megrázkódtatásokról.

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak célja még: a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden nevelőtanár a diákokkal napi beszélgetéssel, a szülőkkel rendszeres kapcsolattartással közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében.

Megvalósítás:

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és a kollégiumi nevelőtanárok aktívan együttműködnek. A nevelőtanárok munkájuk során napi kapcsolatban állnak a diákokkal, a kötetlen beszélgetések alkalmával napvilágra kerülnek olyan tényezők, mely negatívan befolyásolhatják a személyiségfejlődésüket, döntéseiket. Ezeket az információkat, illetve az észlelt problémákat a kollégiumi pedagógus megosztja a gyermek- és ifjúságfelelőssel, így segítve munkáját.

Kollégiumi foglalkozásokon kiemelten foglalkozunk az egészséges életmódra neveléssel, a káros szenvedélyek hatásainak következményivel, és a drogfogyasztás megelőzésével.

A szabadidő-szervezés szerves részét alkotja az ifjúságvédelemnek. Igyekszünk diákjainknak biztosítani a feltételeket, hogy a szabad idejüket hasznosan töltsék el, és hogy olyan elfoglaltságot találjanak maguknak, ahol lazíthatnak, feszültségüket feloldhatják, ami leköti őket, és ahol akár a képességeik fejlődhetnek, és ekkor talán kisebb a valószínűsége annak, hogy a káros szenvedélyeknek hódoljanak.

Hasznos felmérni, hogy a diákoknak milyen igényeik vannak szabadidős tevékenységekkel kapcsolatban, ez alapján szervezzük az éves programokat.

Fontos ifjúságvédelmi feladat a bűnmegelőzés. A gyermekkori vagy fiatalkori tanulók elkövetővé, illetve bűnözővé válás megelőzése lehet az egyik nagyobb feladatcsoport, illetve a sértetté válás lehet a másik feladatcsoport.

A diákok nem mindig vannak tisztában a törvényes keretek adta jogokkal és kötelességekkel, ezért alapvetően fontos a felvilágosító, ismeretterjesztő munka.

Fontos feladat az áldozattá válás lehetséges színtereinek és potenciális szereplőinek feltérképezése, a megelőzés lehetséges módjainak megtalálása, önvédelmi ismeretek elsajátításának lehetősége.

Az iskolába járás fegyelmének megtartásában nagy figyelemmel leszünk a tanulói mulasztásokra, különösen az indokolatlan hiányzások ellenőrzésére. A szülő tájékoztatása nem maradhat el.

9. Az iskolával, partnerekkel és a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A kollégiumban zajló oktató-nevelő munka eredményessége érdekében kapcsolatot tartunk fenn külső és belső partnerekkel:

- a szülőkkel, nevelőszülőkkel

Hisszük, hogy a kollégiumban eredményes nevelőmunka csak a szülőkkel együttműködve érhető el. Ideális esetben a család és a kollégium nevelő munkája egymást erősíti, támogatja. Ehhez nélkülözhetetlen, hogy az információáramlás működjön a két fél között.

A kapcsolattartás történhet személyesen, levélben vagy telefonon. Több olyan rendezvényt is szervezünk év közben, melyen lehetősége van a szülőknek is részt venni.

- az iskolával

Az iskolával fenntartott kapcsolatot nagyban meghatározza a közös irányítás. Jónak mondható, hogy gyakorlatban működik a napi információs csatorna a két intézményegység között. Köszönhető ez annak, hogy a nevelőtanárok óraadóként tanítanak az iskolában is. Ez segíti a nevelőmunkát, és nagyobb rálátást biztosít az intézményben zajló folyamatokra.

- Nádudvar város közművelődési intézményeivel

Diákjaink rendszeresen látogatják a közművelődési egységeket (könyvtárat, művelődési központot), és részt vesznek a programjaikon.

- az alapfokú művészeti iskolával

Az alapfokú művészeti iskola fogadja, a szakközépiskola diákjait, a művészeti oktatásban való részvétel a szabadidő hasznos eltöltését biztosítja diákjainknak.

- az étkezést biztosító konyhával

Az étkezéseket érintő iskolai, kollégiumi programokról rendszeres tájékoztatást kapnak.

– gyermekjóléti szolgálatokkal

A nádudvaron működő pedagógiai szakszolgálat, valamint a családsegítő szolgálattal is igyekszik a kollégium kapcsolatát fenntartani. Mivel az itt elhelyezésre kerülő diákok saját települési szolgálataikhoz tartoznak, egyéneként kell ezt a kapcsolatot kialakítani.

- gyermekorvossal

A kollégiumi védőnő feladata, hogy a gyermekorvos és a kollégium lakói közötti kapcsolattartást segítse, koordinálja.

- rendőrséggel

Bizonyos esetekben sajnos előfordul, hogy a helyi rendőrkapitánysággal is kapcsolatba kerül a kollégiumban dolgozó nevelő, aki elsődlegesen a diákok érdekeit képviseli.

10. A nevelőtanárok szakmai továbbképzése

A tanév során a pénzügyi lehetőségek függvényében a nevelőtanárok továbbképzéseken vehetnek részt.

Továbbképzési programmal és beiskolázási tervvel rendelkezik intézményünk, amelyben a kollégiumi pedagógusok is szerepelnek.

Jelentkezésüket a beiskolázási tervbe a helyben szokásos módon kell megtenniük.

Cél: A kollégium pedagógusai olyan továbbképzésen vegyenek részt, ami munkájukat tekintve célirányos és segíti az önképzésüket, motivációt nyújt munkájuk során, hozzájutnak a legfrissebb szakmai ismeretekhez, amely a hatékonyabb munka végzésének a feltétele.

11. A kollégiumi nevelői munka dokumentálása

- törzskönyv - a felvett tanulókról
- ügyeleti napló
- a foglalkozási munkatervek csoportonként
- szilenciumi naplók csoportonként